

Με Προσευχή και Νηστεία

/ Γνώμες

Του π. Δημητρίου Μπόκου

Ο Χριστός έβγαλε κάποτε ένα δαιμόνιο από ένα νεαρό παιδί (Κυριακή Ι΄ Ματθαίου). Νωρίτερα είχαν δοκιμάσει και οι μαθητές του, αλλά χωρίς επιτυχία. Στην απορία τους γιατί αυτοί δεν τα κατάφεραν, ο Χριστός απάντησε: Τέτοια δαιμόνια δεν βγαίνουν παρά μόνο «εν προσευχή και νηστεία». Γιατί άραγε η προσευχή και η νηστεία είναι πράγματα τόσο σημαντικά, που νικάνε τον διάβολο; Η αλήθεια είναι ότι δεν συμβαίνει αυτό με κάθε προσευχή και νηστεία.

Προσευχήθηκε και ο φαρισαίος και ομολόγησε στον Θεό, ότι κρατάει όλες τις νηστείες που προβλέπει ο θείος νόμος. Μα με την προσευχή και τη νηστεία του χάρηκε μόνο ο διάβολος. Όχι ο Θεός. Οι αρετές του φαρισαίου είχαν μεταλλαχτεί απλώς σε αφορμή για να κομπάζει, να αυτοδοξάζεται. Τις διέστρεψε έτσι, ώστε, αντί να τον ωφελούν, να τον χαντακώνουν.

Ο διάβολος όμως είναι ο μεγαλύτερος ασκητής. Δεν τρώει, δεν πίνει, δεν κοιμάται καθόλου. Δεν τον ξεπερνάει κανένας στην άσκηση. Τί τον νικάει; Μόνο η ταπεινοφροσύνη, όπως ομολογεί ο ίδιος. Έτσι, μια δαιμονισμένη έδωσε κάποτε ένα ράπισμα (χαστούκι) σε έναν μοναχό. Εκείνος όμως, αντί να εκραγεί, γύρισε ταπεινά και το άλλο μάγουλο, όπως είπε ο Χριστός. Αυτό έκανε τον δαίμονα να σκάσει. Και φώναξε με μεγάλη κραυγή: «Αμάν, δεν αντέχω, η εντολή του Ιησού με βγάζει». Και αμέσως η γυναίκα θεραπεύτηκε. Όταν ανέφεραν το γεγονός αυτό στους αγίους Γέροντες, δόξασαν τον Θεό και είπαν: «Η υπερηφάνεια του διαβόλου συντρίβεται μπροστά στην ταπείνωση της εντολής του Χριστού» (Το Μέγα Γεροντικόν, τ. Δ΄, σ. 36 και 52). Όμως, γιατί τότε ο Χριστός λέει για προσευχή και νηστεία; Μα επειδή υπάρχουν προσευχή και νηστεία όχι μόνο φαρισαϊκές, αλλά που οδηγούν πράγματι στην ευλογημένη ταπείνωση.

Λένε οι άγιοι: «Ο δρόμος για την ταπείνωση είναι: α) οι σωματικοί κόποι (νηστεία, άσκηση) που γίνονται με επίγνωση, β) το να έχεις τον εαυτό σου κάτω από όλους και γ) η αδιάλειπτη ταπεινή προσευχή να σε ελεήσει ο Θεός». Και η μεν προσευχή για το θείο έλεος και το να νιώθει κανείς αμαρτωλότερος από τους άλλους, είναι αυτονόητο ότι οδηγούν στην ταπείνωση. Με τη νηστεία όμως και γενικά με τη σωματική κακοπάθεια πώς γίνεται αυτό;

Η ψυχή συνδιατίθεται, υποφέρει, συμπάσχει με το σώμα. Το φρόνημά της προσαρμόζεται στη σωματική κατάσταση. Άλλη διάθεση έχει ο γερός, άλλη ο άρρωστος. Άλλη ο πεινασμένος, άλλη ο χορτάτος. Άλλη αυτός που ιππεύει άλογο, άλλη αυτός που κάθεται σε γαϊδουράκι. Άλλη αυτός που είναι σε θρόνο, άλλη αυτός που κάθεται χάμω. Άλλη ο καλοντυμένος, άλλη ο κουρελής. Ο κόπος ταπεινώνει το σώμα. Και με το σώμα συνταπεινώνεται και η ψυχή. Πράγματι, οι σωματικοί κόποι (νηστεία, άσκηση, κακοπάθεια) οδηγούν στην ταπείνωση.

Νήστευε λοιπόν και προσεύχου ταπεινά. Με επίγνωση του σκοπού σου. Όχι για κενοδοξία. Και θα συντρίψεις τον διάβολο. Το πρόβλημά του είναι η έπαρση. Δεν αντέχει την ταπείνωση.

Καλή εβδομάδα!